

Návrh legislatívnej zmeny Zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

(ďalej „Zákon“)

Projekt:	Lepšie verejné politiky pre bývanie marginalizovaných rómskych komún
Organizácia:	Nezisková organizácia Projekt DOM.ov
Operačný program:	Efektívna verejná správa
Kód žiadosti o NFP:	314011Q491
Názov aktivity:	Hlavná aktivita č. 1 Skvalitňovanie sociálnej práce v oblasti bývania a finančnej gramotnosti v MRK
Názov výstupu:	Návrh legislatívnej zmeny zameraný na zefektívnenie verejnej správy
Názov opatrenia:	Návrh na zmenu Zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Subjekt, ktorému sa návrh opatrenia predkladá:	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Komentár:

Inštitút osobitného príjemcu (IOP) predstavuje efektívny nástroj na zabezpečenie účelného využívania štátnych sociálnych dávok ich prijímateľmi. Jeho účelom je v prvom rade zaistiť, aby poskytovaná sociálna dávka bola využitá v prospech nevyhnutných potrieb novorodenca a na zabezpečenie výchovy, výživy a starostlivosti o maloleté nezaopatrené dieťa. Inštitút osobitného príjemcu predstavuje účinný nástroj na riešenie sociálno - patologických javov v rodinách, aj v celých komunitách, ako je napríklad výskyt závislosti či úžery.

IOP je legislatívne ukotvený vo viacerých právnych úpravách, najmä v zákone č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zákone č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku pri na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 185/2014 Z. z., v zákone č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, v zákone č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v zákone č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVaR.

Osobitným príjemcom je spravidla obec, kde má oprávnená osoba trvalý alebo prechodný pobyt, predmetná legislatíva však nevyklučuje možnosť vykonávania osobitného príjemcu aj

prostredníctvom inej právnickej alebo fyzickej osoby. Výkon IOP je realizovaný dvoma základnými spôsobmi, a to vecnou formou (nákupy potravín, úhrady za školné, jedáleň, cestovné pre školopovinné deti), alebo peňažnou formou (vyplácanie dávky v hotovosti napr. po menších čiastkach). O určení osobitného príjemcu pre oprávnených rozhoduje príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Obec, ktorá vykonáva IOP môže na základe žiadosti na túto činnosť čerpať dotáciu zo zdrojov MPSVaR SR. Možnosť čerpať dotáciu iným subjektom však v zákone absentuje. Považujeme za dôležité doplniť do zákona možnosť čerpať dotáciu aj iným subjektom vykonávajúcim IOP.

Dotácia môže byť použitá na mzdu, plat alebo odmenu zamestnanca, ktorý sa podieľa na výkone IOP (sociálny pracovník, administrátor IOP) a na materiálové výdavky bezprostredne súvisiace s výkonom IOP. Výška dotácie sa odvíja od počtu členov domácnosti, ktorým je poskytovaná sociálna dávka formou IOP, v prípade vecnej formy, najviac v sume 1,66 EUR na mesiac a v prípade peňažnej formy, najviac v sume 0,83 EUR na mesiac. Analýzou IOP z marca 2021 poukazujeme na skutočnosť, že výška dotácie je nízka a je potrebné ju prehodnotiť. Vychádzame z prepočtu, ktorý sa odvíja od výšky priemernej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve a pravdepodobného počtu rodín, ktoré zamestnanec mesačne obsluži. Navrhujeme zvýšenie finančnej výšky dotácie a jej naviazanie na počet domácností (nie členov domácnosti), podľa nasledujúceho vzorca:

	Vecné plnenie	Finančné plnenie
Počet rodín denne/mesačne	4 rodiny denne/80 rodín mesačne	8 rodín denne/160 rodín mesačne
Cena práce/mesačne Hrubá mzda: 779,10 EUR	1 053,31 EUR	1 053,31 EUR
Výška dotácie na mesiac na rodinu	13,17 EUR	6,59 EUR
Výška dotácie na mesiac na osobu (priemerne 5 osôb na 1 rodinu)	2,63 EUR	1,32 EUR

Paragrafové znenie:

Navrhujeme doplnenie § 5, odsek (2) Zákona:

Dotáciu na zabezpečenie výkonu osobitného príjemcu možno poskytnúť žiadateľovi, ktorým je obec **alebo iná právnická osoba**, ktorá je osobitným príjemcom:

- a) pomoci v hmotnej núdzi, alebo
- b) štátnej sociálnej dávky podľa osobitného predpisu.

Navrhujeme zmenu § 5, odsek (4) Zákona:

Dotáciu na zabezpečenie výkonu osobitného príjemcu možno poskytnúť **obci alebo inej právnickej osobe** uvedenej v odseku 2 **na každú domácnosť**, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, alebo štátna sociálna dávka, ak sa viac ako polovica pomoci v hmotnej núdzi alebo polovica štátnej sociálnej dávky poskytuje:

- a) vo vecnej forme, najviac v sume **13,17 EUR** na mesiac,
- b) v peňažnej forme, najviac v sume **6,59 EUR** na mesiac.

Predmetný návrh bol prerokovaný Platformou sociálnych pracovníkov a neziskových organizácií dňa 20.5.2021.